

FÆLLES OM

2019

UDVIKLINGSPLAN 2030

Dette magasin er et uddrag af Udviklingsplan 2030 og er samtidig Morsø Kommunes Planstrategi 2019-2023 og indeholder Kommunalbestyrelsens vurdering af fremtiden.

DRØMMEN OM MORS

Læs om drømmen for udviklingen af Mors. Hvem vil vi være hvad for og hvordan?

Side 5

ILDSJÆLEBANK

Hvordan når vi i mål med planen? Du kan stadig nå at tilmelde dig ildsjælebanken.

Side 19

UDVIKLINGSPLAN 2030

MORS
MORS.DK

INDHOLD

INDHOLD

3 FORORD

DRØMMEN

4 DRØMMESCENARIE 2030

MÅLSÆTNINGER

6 ERHVERVSLIV

8 BO PÅ MORS

10 TURISME

14 MEDBORGERSKAB

16 DIGITALISERING OG MARKEDSFØRING

PROCES

18 FØR-EFTER-MODELLEN

19 FREMADRETTET PROCES

Læs hele planen på <http://mors.dk/udviklingsplan2030>

FORORD

Mors vil altid være mit hjem. Jeg er stolt af at komme fra Mors. Jeg er taknemmelig for den opvækst, jeg har haft på Mors. Det er udsagn, vi gentagne gange har hørt fra borgere, der har bidraget til udviklingen af Fælles om Mors – Udviklingsplan 2030.

I arbejdet med at lave planen har vi været vidt omkring, både udenfor og på øen. Vi er taknemmelige og også stolte over, at det er lykkedes at få så mange bemærkninger og gode input fra de mange engagerede mennesker. På den baggrund har vi formuleret udviklingsplanen sammen med mange morsingboer, som vi har haft i tale, enten gennem interviews eller på borgermøder og borgermesser.

Fælles om Mors – Udviklingsplan 2030 beskriver det samfund, vi drømmer om at bo og arbejde i frem mod 2030. Udviklingsplan 2030 er den strategi, som skal gennemsyre alle dele af vores udviklingsarbejde i de kommende år. Planen indeholder også Morsø Kommunes planstrategi og udviklingsområder til byfornyelse. Det magasin, du sidder med i hænderne, er en opsummering af planen, som du finder i sin helhed på <http://mors.dk/udviklingsplan2030>.

Planen er opbygget, så man kan orientere sig i den overordnede drøm om vores samfund 2030. Efterfølgende finder du de områder, vi mener kræver et særligt fokus for at opnå drømmen. For hvert område har vi opstillet en række mål, der mere konkret udpeger og beskriver de aktiviteter, der vil bidrage til opfyldelse af drømmen om fremtidens Mors.

Herefter skal vi udpege de konkrete initiativer og opgaver, der skal indledes med for at kunne indfri målene. Vi skal starte med det rigtige og det vigtige, og kontinuerligt skal vi frem mod 2030 finde og løse de opgaver, der sammen leder os frem mod virkeliggørelsen af den drøm, vi har om Mors i 2030.

Rigtig god læselyst.

Hans Ejner Bertelsen

Borgmester, Morsø Kommune

Sammen er vi bedst!

DRØMMEN FOR MORS 2030

Drømmescenarie for Mors 2030

I 2030 er Mors' profil som selvstændig ø og kommune i høj grad styrket. Fokus er på det, der er særligt unikt for øen. Lokale ildsjæle, iværksættere og virksomheder formår at omsætte stedspecifikke potentialer til attraktive tilbud og muligheder for børnefamilier, mulige til- og tilbageflyttere og turister.

Vi er på landkortet anerkendt som Skaldyrshovedstaden og som en stærk event- og kulturø. Trygge rammer, nærhed, fællesskab og frihed er nøgleordene i hverdagslivet på Mors, hvor fællesskabet er til stor glæde for alle generationer. Her skabes albuenum gennem attraktive boligtilbud, der giver familierne frihed til at udleve deres drømme og kulturelle interesser med Limfjordsøens unikke muligheder i centrum.

Ældre borgere indgår aktivt som en del af velfærdssamfundet for børnefamilier og støtter op om familiernes muligheder for at udleve det gode liv. Unge og ældre er bundet sammen gennem nærhed til hinanden. Hverdagen er for alle morsingboere, nyt og etableret erhvervsliv og kommunen karakteriseret af en nærhed og interesse for hinanden, hvilket skaber værdi for borgere i alle livets faser. Dette gør, at øen fortsat har en stærk forenings- og frivillighedskultur. Den lokale opbakning er en afgørende succesfaktor for livet på tværs af hele øen.

“*Trygge rammer, nærhed, fællesskab og frihed er nøgleordene i hverdagslivet på Mors, hvor fællesskabet er til stor glæde for alle generationer*

”

ERHVERVSLIV

PÅ MORS I 2030

© Mette Johnsen

Baggrund

På Mors er der et stærkt og sundt erhvervsliv. For at sikre og styrke erhvervslivet fremadrettet skal Morsø Kommune fortsat tilbyde attraktive rammebetingelser for at understøtte vækst og udvikling. Et mangfoldigt erhvervsliv med udgangspunkt i stedbundne potentialer skal hen mod 2030 udvikles som et vigtigt virkemiddel i tiltrækningen og fastholdelsen af borgere, unge mennesker og kvalificeret arbejdskraft.

Morsø Kommune vil fokusere på at motivere en iværksætterkultur centreret om øens stedbundne potentialer, som kan være medvirkende til at gøre Mors' unikke ressourcer landskendte. Mors besidder en stærk, lokal sammenhængskraft, og frem mod 2030 skal vi stå sammen om at skabe et stærkt fundament aktører imellem - vi står sammen som samfund og løfter i flok.

“

Skolerne skal gøre mere for at skabe plads til dem, der ikke er boglige. Det skal sikres, at rammerne er der for at blive iværksætter

”

MÅLSÆTNINGER FOR 2030

På Mors står vi sammen om at ville noget mere, da

- Der er et stærkt, voksende og forskelligartet erhvervsliv på Mors med udgangspunkt i stedbundne potentialer, herunder turisme, landbrug, lokale uddannelsesmuligheder mfl.
- Arbejdsmarkedet er også indbydende med attraktive jobmuligheder for unge mennesker.
- Alle aktører i lokalsamfundet bakker op og understøtter hinanden, eksempelvis det eksisterende erhvervsliv, uddannelsesinstitutionerne, iværksættere, erhvervsrådet, kommunen, forskningsinstitutioner mfl.
- Den lokale sammenhængskraft og opbakning understøtter erhvervslivet og iværksætteriet på Mors og er en afgørende succesfaktor.
- Arbejdsmarkedet på Mors er rummeligt, og der ses værdi i alle menneskers specifikke kompetencer.

Mors oplever vækst i erhvervslivet, da

- Eksisterende virksomheder vokster på omsætningen og antallet af arbejdspladser.
- Mors har en førende iværksætterkultur, hvor flere starter selvstændig virksomhed med høj vækst og lang levetid.

Mors har optimale rammebetingelser for erhvervslivet, da

- Erhvervsdrivende og iværksættere har let adgang til kapital.
- Morsø Kommune tilbyder en helheds- og serviceorienteret myndighedsbehandling.
- Udvidelsen af rute 26 og 34 styrker tilgængeligheden til og fra øen.
- Den digitale infrastruktur er hurtig og velfungerende.
- Indsatser og tilbud, der fremmer erhvervet, er velfungerende og synlige.
- Der er adgang til kvalificeret arbejdskraft.
- Der er adgang til attraktive erhvervsgrunde.

BO PÅ MORS

I 2030

© Mette Johnsen

“

Vi kan jo gå ud og lære vores egen fjord at kende - og hvor synes jeg, at det bliver helt fantastisk, når vi har børn, der er gamle nok til at tage med.

”

Baggrund

Morsø Kommune skal arbejde intensivt med at tiltrække flere tilflyttere og unge fraflyttere til en ø, der er attraktiv at bo på resten af livet. For at gøre øen interessant for tilflyttere skal stedbundne ressourcer, såsom Limfjorden og vores tætte fællesskab, bruges til at profilere Mors overfor unge fraflyttere og potentielle tilflyttere. Øens offentlige tilbud, muligheder og oplevelser skal også optimeres og tilpasses det moderne menneskes behov på tværs af alle aldersgrupper.

På Mors er vi fælles om at skabe, opleve og fortælle de gode historier fra øen. Vi skelner i denne plan ikke mellem land og by, men sigter mod at samle og udføre indsatser for hele Mors. Frem mod 2030 skal vi stå sammen som ambassadører for vores dejlige ø og fortælle de gode historier, så vi kan tiltrække flere medborgere til fællesskabet.

MÅLSÆTNINGER FOR 2030

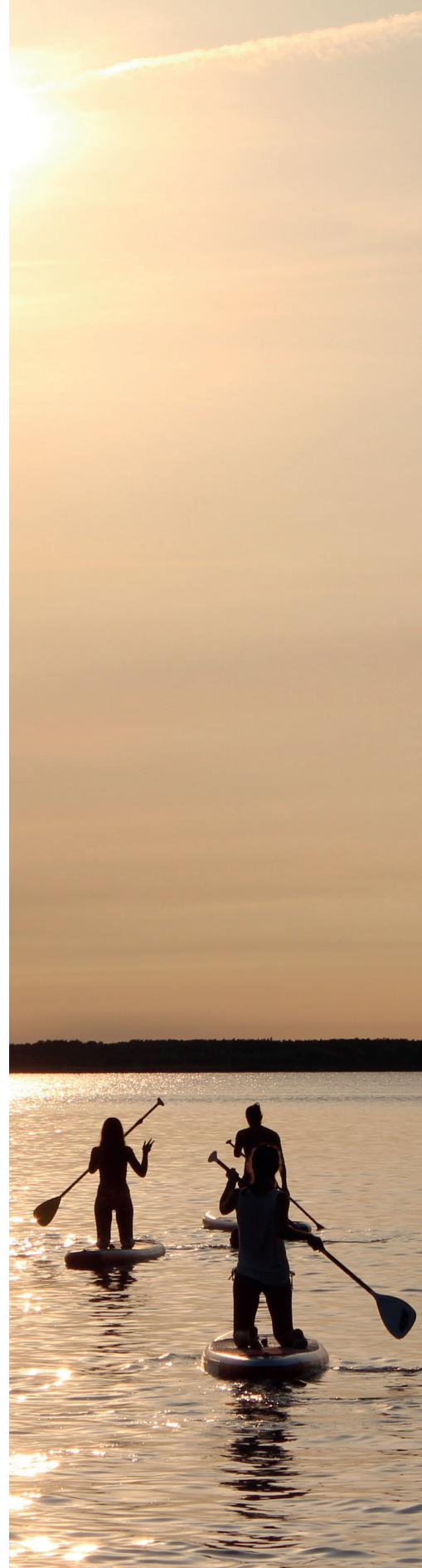
Mors er et attraktivt bosætningssted for især børnefamilier og mulige til- og tilbageflyttere, der ønsker at leve et liv baseret på Mors' profil, fordi

- På Mors skelner vi ikke mellem land og by, men ser øen og dens mange muligheder som en samlet helhed.
- Attraktive byggegrunde og bæredygtige boliger er tilgængelige for alle, der ønsker at leve et liv baseret på Mors' profil.
- Mors er et attraktivt sted at bo for unge fyldt med gode studiemiljøer, samlingsrum samt bolig-, fritids- og jobmuligheder, der tiltrækker og fastholder unge mennesker.
- Mors er et oplagt sted at bo for unge familier, der ønsker albuerum og mulighed for at leve det gode liv.
- Naturen er mangfoldig og unik på Mors og giver mulighed for finde ro i den uforstyrrede natur.
- Infrastrukturen understøtter muligheden for bevægelse og høj tilgængelighed for alle borgere på øen.
- Morsø Kommune understøtter friheden til at etablere alternative og bæredygtige boformer og -fællesskaber på tværs af generationer.
- Morsø Kommune er rollemodel for borgere og erhvervslivet i forhold til grøn og bæredygtig omstilling og diversitet.
- De tomme huller i gågaden er erstattet med bæredygtige, nytænkende tiltag og bybilledet er fyldt med mennesker og liv.
- På Mors er vi kendt for vores nærhed til hinanden og gensidige respekt for hianden.
- Mange borgere gør brug af muligheden for at have indflydelse på øens udvikling gennem frivillige initiativer med Morsø Kommune som sparringspartner.
- Morsingboerne bruger aktivt Limfjorden i dagligdagen.

“

*Vi bør vise tilflyttere, hvad Mors virkelig er.
Vi kunne lave velkomstværter, der tager godt
imod de nye og hjælper dem på plads*

”

TURISME

PÅ MORS I 2030

“

*Vi skal være fælles om
skaldyr på hele Mors*

”

Baggrund

For at styrke udviklingen af Mors og øge væksten er det nødvendigt, at vi arbejder endnu mere med at fremme turismen frem mod 2030. De fem største turismepotentialer, der skal prioriteres, er udviklingen af Skaldyrshovedstaden som brand og produkt, Kulturmødet, moleret og UNESCO, udviklingen af events samt Limfjorden.

Vi skal bruge fjorden både i forhold til bevægelse på og i vandet gennem søsport, men også aktivering af de ressourcer, som Limfjorden tilbyder os. I 2030 skal Limfjordens muligheder være udviklet til attraktive tilbud for turister. Man skal kunne se og mærke, at Mors er en perle i Limfjorden og Danmarks Skaldyrshovedstad – også når der ikke er skaldyrsrelaterede og sæsonbestemte arrangementer. Vi skal og vil gå forrest i turisme-, forsknings-, uddannelses-, og erhvervsbranchen inden for fjord og skaldyr.

MÅLSÆTNINGER FOR 2030

Mors er på landkortet som Skaldyrshovedstad i Danmark, fordi

- Mors er toneangivende inden for turisme, forskning, uddannelse, iværksætteri og erhvervsliv fokuseret på fjord- og skaldyrsbranchen.
- Mors tiltrækker internationale besøgende med fokus på gastroturisme inden for skaldyr.
- De lokale aktører inden for gastronomi, turisme og skaldyr er samlet om at lave flere autentiske og bæredygtige skaldyrsoplevelser.
- Destination Limfjorden er det foretrukne valg indenfor fjordturismen i Danmark.
- Limfjordens ressourcer indgår som en naturlig del af uddannelserne og de offentlige institutioner.
- Mors har et stærkt og synligt netværk bestående af alle øens forskellige skaldyrsaktører.
- De private skaldyrsaktører og Morsø Kommune har styrket samarbejdet.
- Flere små og mellemstore virksomheder er centreret om skaldyr og Limfjordens ressourcer.
- Flere lokale aktører har turismeaktiviteter som en del af deres daglige arbejde.
- Mors tilbyder skaldyrsaktiviteter hele året rundt.
- Spisestederne på Mors har et bredt udvalg af skaldyr.
- Alle events indeholder et element fra Skaldyrshovedstaden.

“

Vi bør lave en digital samling af vores cykel- og vandrerutekort, hvor alle cykel- og vandrerutekort ligger i printbar PDF-version

”

TURISME

PÅ MORS I 2030 FORTSAT

© Mette Johnsen

“ Vi bør brede muligheden for at møde en lokal person mere ud. Såsom at man kan låne en lokal, der kan fortælle om Legind Bjerge. På den måde kan turisterne lære øen bedre at kende

Baggrund

Morsø Kommune vil arbejde målrettet med at udvikle moleret til unikke oplevelser af international karakter samt understøtte aktører, der ønsker at arbejde med at fremme molerets betydning for øen. Derudover skal vi satse endnu mere på events som et turismeprodukt. Morsø Kommune vil derfor rette fokus på at understøtte og motivere lokale kræfter, der arbejder med events, der har værdi indenfor turismeområdet og hjælpe med at gøre disse mere professionelle.

” Udviklingen af Fælles om Mors har vist, at vi skal arbejde sammen på tværs af hele øen for at synliggøre og italesætte Mors' attraktioner og oplevelser, da de på nuværende tidspunkt virker skjulte. Derudover viste processen, at morsingboerne er parate til at give besøgende unikke lokaloplevelser som ambassadører for øen. Et stort potentiale, vi vil arbejde målrettet med at udnytte.

MÅLSÆTNINGER FOR 2030

Mors' tiltrækningskraft er styrket gennem anerkendelsen af at være en stærk kultur- og eventø, fordi

- Kulturmødet er tydeligt hele året og har gjort Mors til en selvskreven vært for kulturarrangementer og kulturarbejde.
- På Mors har vi udbredt kulturbegrebet, hvilket har medført et bredt kulturliv for alle.
- Kunstnere har gode udfoldelsesmuligheder, hvilket gør Mors til et oplagt sted for kunstnernetværk.
- Alle events er løftet til et niveau, der får besøgende til at blive i flere dage.
- På hele øen opstår events med fokus på områdets unikke rammer for varierende alders- og interessegrupper.
- Udviklingen af events møder stor opbakning fra private aktører.
- Events er koordineret i et sammenhængende årshjul, så der er spændende events hele året.
- Øens forskellige events er lette at finde rundt i.
- Morsingboerne er stolte af deres værts- og ambassadørrolle for Mors, hvilket skaber unikke lokaloplevelser for turisterne.

Mors har øget turismen ved at udvikle stedspecifikke potentialer til unikke oplevelser, fordi

- Hanklit er på Unescos Verdensarvsliste.
- Moleret er formidlet og omsat til unikke oplevelser, der tiltrækker international turisme.
- En optimeret tilgængelighed styrker oplevelsen af Hanklit.
- Øens oplevelsesniveau er højt og lever op til internationale standarder.
- Søsportskulturen blandt turismeaktører, skoler, øvrige offentlige institutioner og morsingboerne er stærk og har søsports- og oplevelsescenteret som knudepunkt.
- Alle øens oplevelser hænger sammen.
- Mulighederne for vandring, cykling, sejlads og ridning er så veltilrettelagte, sammenkoblede og synlige, at aktiv og bæredygtig ferie fyldt med naturoplevelser er et oplagt valg på Mors.

MEDBORGERSKAB PÅ MORS I 2030

“

Det er vigtigt, at generationerne er noget for hinanden

”

Baggrund

I mange år har andelsbevægelsen, den frie tanke og fællesskabet været stærkt forankret i Mors' DNA. Alle medborgere er et stort aktiv for Mors, og Morsø Kommune vil øge fokus på at bakke op om og tilbyde rammerne for samskabende og mangfoldige initiativer og foreningsliv. Institutioner såsom plejehjem og børnehaver skal tænkes sammen, så ressourcer og faciliteter udnyttes fuldt ud. Herved får børn og ældre muligheden for at mødes og videregive kompetencer til stor glæde for begge generationer.

Gennem udviklingen af Fælles om Mors har et udbredt ønske om alternative boformer og muligheden for at være et aktiv i velfærdssamfundet vist sig. Morsø Kommune vil frem mod 2030 stræbe efter at understøtte, synliggøre og engagere til alle former for aktivt medborgerskab.

MÅLSÆTNINGER FOR 2030

På Mors har alle generationer stor betydning i dagligdagen og bydes velkomne som aktive medspillere i velfærdssamfundets tilbud, hvilket er til stor glæde for borgere i alle livets faser, fordi

- På Mors findes det aktive, netværksbaserede familieliv, der gør det nemt at være ung børnefamilie og få hverdagen til at hænge sammen.
- Unge mennesker har gennem aktivt medborgerskab stor indflydelse på, at øens udvikling og muligheder lever op til deres behov.
- Samskabende tilbud inden for kunst og kultur bruges aktivt som et redskab til at forbedre livskvalitet og -glæde blandt øens borgere.
- Generationerne er tænkt sammen, så brugen af faciliteter, ressourcer og kompetencer kommer alle til gode – eksempelvis fritidstilbud, skoler, børnehaver og plejehjem.
- Generationer mødes på tværs og skaber relationer til hinanden på nye måder, så alle, der har lyst og mulighed, får en øget tilknytning til hele samfundet på Mors.
- Lokalsamfundet på Mors understøttes ved at give så meget frihed til aktivt medborgerskab og foreningsliv som muligt og gøre det let for alle at deltage aktivt.
- Alle morsingboere er et stort aktiv i velfærdssamfundet og står sammen om at skabe et attraktivt lokalsamfund, hvilket har en positiv indvirkning på bosætningen.
- Aktivt medborgerskab er normalen på Mors eksempelvis gennem deltagelse i fritidsforeninger, handelsstandsforeningen, arrangementer og kommunale tilbud såsom områdefornyelser, events og institutioner.
- Sammenholdet i lokalsamfundene på Mors er det, der gør os stærke.

“
Det skal påskønnes, når de unge arbejder som frivillige. Spørg dem, hvad de ønsker af tiltag

”

DIGITALISERING OG MARKEDSFØRING PÅ MORS I 2030

“

Når man fortæller en historie, skal den være af en vis kvalitet. Ellers tror man ikke på det

”

Baggrund

Det skal være let at finde ud af hvilke tilbud, der er i Morsø Kommune indenfor aktiviteter, velfærd, oplevelser og kommunens øvrige muligheder. Den lette tilgængelighed skal være til stede både for morsingboerne, turister og alle andre involverede. Morsø Kommune skal derfor have stor indsigt i de forskellige brugertypers behov og ønsker for at styrke al kommunikation fra kommunen på baggrund af den viden. Dette gælder også i gennemskueligheden i de interne processer i Morsø Kommune.

Sammen skal vi arbejde målrettet mod sammenhængende formidling af høj kvalitet for at kunne tiltrække og fastholde borgere og besøgende. Vi har alle et ansvar som ambassadører for de gode historier og for at skabe et attraktivt brand, så vi kan øge både det nationale og internationale kendskab til vores dejlige ø.

MÅLSÆTNINGER FOR 2030

Mors er på forkant med den digitale udvikling og branding af øen, da

- Morsø Kommune forstår at begå sig på tidens relevante kommunikationskanaler for forskellige aldersgrupper.
- Øens digitale løsninger er optimeret til alle borgergruppers behov og adfærd.
- Der er genkendelighed i øens branding og historiefortælling.
- Der er et stærkt samarbejde mellem Morsø Kommune og virksomheder i branding af øen.
- Morsingboerne er ambassadører for de gode fortællinger om øen.
- Aktivitetstilbud, velfærdstilbud, oplevelser og muligheder er let tilgængelige og synlige.
- Brandingen af Mors har fanget international opmærksomhed.
- Den visuelle kommunikation tager udgangspunkt i øens styrker og særkende.
- Morsø Kommunes eksterne kommunikation er fokuseret på at gøre processer gennemsigtige for borgerne, erhvervslivet og foreninger.

“

Vi skal promovere øen mere via de sociale medier. Vi skal lave flere hashtags og bruge dem ensartet – det kunne være #morsø, #aktivismors, #detskerpãmors, #attraktivmors

”

PROCES

Før-efter-modellen

I marts 2019 igangsatte vi før-fasen, altså fasen hvor borgerne kom på banen før formuleringen af drømmen. Vi foretog en række interviews med personer i kategorierne tilflyttere, potentielle tilflyttere, fraflyttere, børnefamilier, unge, ældre, erhvervslivet og iværksættere både på og uden for øen. Det gjorde vi for at dykke ned i, hvad der havde betydning i forhold til øens tiltræknings- og fastholdelseskraft. Hvilke tiltræknings-elementer er vigtigst for tilflyttere? Hvilke særlige styrker har vi – både som bosætnings- og turistdestination? Disse var nogle af de mange, mange spørgsmål, vi undersøgte, på vejen mod at skabe et endnu bedre Mors for os alle.

Alle interviews blev optaget på video, så vi efterfølgende kunne klippe dem sammen til en inspirerende film, der blev vist for Kommunalbestyrelsen, før de definerede drømmen for Mors 2030.

For endnu en gang at involvere og engagere borgerne blev oplæggene til målsætninger præsenteret på et borgermøde den 6. maj 2019 i Musikværket. Formålet med borgermødet var at præsentere drømmen, oplæggene til målsætninger og føre en dialog med borgerne om, hvilke drømme de havde for Mors, og om der manglede noget i målsætningerne.

Vi skulle luften vores drømme og ønsker sammen, og alle de inputs, vi indsamlede til borgermødet, blev sorteret og behandlet, og målsætningerne blev understøttet af en række delmålsætninger.

Efter udviklingen af delmålsætningerne afholdt vi tre

Interviews

Drømmeformulering

Målsætninger

Borgermøde

Delmålsætninger

Borgermesser

Høring

Vedtagelse

borgermesser rundt om på øen. Formålet med borgermesserne var at gå skridtet

videre fra drømme og frem mod handlinger – hvilke initiativer skal igangsættes i løbet af de næste ti år, for at vi kan opnå vores fælles mål i 2030? Hvordan skal politikerne prioritere, hvordan kan kommunen prioritere, og hvordan kan og vil borgerne inddrages? Og vigtigst af alt – hvordan kan vi nå derhen sammen?

Fremadrettet proces

Alle de inputs, vi har modtaget til konkrete handlinger og fysiske projekter, vil blive prioriteret i forhold til den rækkefølge, initiativerne skal igangsættes – inden for vores økonomiske råderum.

På borgermesserne var det muligt at tilmelde sig en ildsjælebank for at blive involveret i det fremtidige udviklingsarbejde inden for et eller flere interesseområder. Det betyder, at det fremadrettede udviklingsarbejde i Morsø Kommune forhåbentligt vil medføre endnu flere samarbejder mellem borgere, kommunalbestyrelse og kommunens medarbejdere – vi er alle en væsentlig og uundværlig ressource, som især er vigtig for at opretholde og udvikle vores samfund.

Morsø Kommune ønsker at udvise tillid til borgernes kompetencer, idéer og kreativitet og inddrage dem i den dynamiske proces. Processen vil hele tiden forandre sig i forhold til de behov, ønsker og muligheder, vi står overfor. Vi har brug for at stå sammen for at kunne opnå vores mål for øen, og alle morsingboers bidrag er afgørende for, at vi når i mål.

FN's Verdensmål skal fortsat være underlæggende i alle kommunens strategier. Fælles om Mors - Udviklingsplan 2030 er en strategi, der fortsat samler og styrer øens udvikling i en bæredygtig retning.

Det vil fremover være muligt at tilmelde sig en ildsjælebank ved Morsø Kommune ved at sende en e-mail til 2030@morsoe.dk, så vi sammen kan drive øens udvikling. Vi er nemlig Fælles om Mors.

“

Mottoet Sammen er vi bedst, det er virkelig stærkt - the Morsingbo-way havde jeg nær sagt

”

Læs hele planen på <http://mors.dk/udviklingsplan2030>